Placat,

indeholdende

nogle nærmere Bestemmelser med Hensyn til Anordningerne om den islandske Handel og Skibsfart.

Opið Bréf

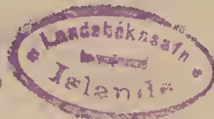
innihaldandi

nokkrar nákvæmari Ákvardanir, med tilliti til Tilskipananna um þá Íslendsku Kauphøndlun og Skipaferdir.

Kjøbenhavn, den 28de December 1836.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Kv. Bfn. No 1091-37

Vi Frederik den Sjette,

af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: at Vi, efter at have bragt i Erfaring, at adskillige Forandringer i den nugjældende Lovgivning om Handelen og Skibsfarten paa Vort Land Island ansaaes gavnlige, have taget denne Sag under nøieste Overveielse. I det Vi imidlertid herved ere blevne bestyrkede i den Overbeviisning, at de Hovedgrundsætninger, hvorpaa bemeldte Lovgivning støtter sig, endnu ere de hensigtsmæssigste, have Vi kun fundet det nødvendigt at tilføie de gjældende Anordninger nogle Modificationer og nøiere Bestemmelser, især sigtende deels til, saavidt Omstændighederne tillade det, end mere at fremme en til Forholdene passende Handelsfrihed, navnlig ved at hæve den hidtil stedfundne Forskjel mellem Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder, deels til at afgjøre forskjellige hidtil som tvivlsomme anseete Puncter.

Thi byde og befale Vi, efter i den Anledning at have indhentet Betænkning fra samtlige Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder, saavel for Vort Kongerige Danmark, som for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsten, som følger:

§ 1.

Den hidtil stedfundne Forskjel imellem Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder paa Island skal for Fremtiden være hævet. Dog

Vér Fridrik hinn Sjøtti,

af Guds Náð Konúngur í Danmørk,

Vinda og Gauta, Hertogi í Slésvík, Holstein, Stórmæri, Péttmerski, Láenborg og Oldenborg,

Gjørum vitanlegt: ad Vér, eptir ad Vér hofum komist ad raun um, ad adskiljanlegar umbreytingar á nú gildandi lagasetníng, vidvíkjandi hondlun og skipaferdum á Voru landi Íslandi álitist gagnlegar, hofum tekid þettad efni til nákvæmustu yfirvegunar. Þar vér undireins héraf hofum styrkst í sannfæríngu þar um, ad þær adal-ástædur, á hvorjum téd lagasetning er bygd, ennþá eru þær tilfellilegustu, hofum Ver einúngis álitid þad naudsynlegt, ad bæta vid þær gildandi tilskipanir nokkrum lagfæríngum og nákvæmari ákvordunum, sérilagi midandi til þess, ad nokkru leiti, svo framt sem kríngumstædurnar leyfa, enn meir ad frama hagsamlegt hondlunarfrelsi, einkum med aftoku þess híngadtil gildandi mismunar milli Kaupstada og autoriseradra Útliggjarastada, og ad nokkru leiti til ad afgjora adskiljanlegar greinir, er híngad til hafa verid álitnar ad vera efanlegar.

Því bjódum og skipum Vér, eptir ad Ver i þessu tilliti hofum útvegad sérleg álit frá ollum Samkomum Vorra trúu Umdæmastanda, svovel fyri Vort Konúngsríki Danmørk, sem fyri Vor Hertugadæmi Slésvík og Holstein, sem eptirfylgir:

§ 1.

Sá mismunur, sem híngad til hefur verid milli kaupstada og autóriseradra útliggjarastada á Íslandi, skal framvegis aftekinn vera, þó skal

skal Reikevig i Sønder-Amtet, der, i Overeensstemmelse med Anordningen af 17de November 1786, § 18, har erholdt sin egen Jurisdiction, fremdeles benævnes Kjøbstad.

De øvrige hidtil saakaldte Kjøbstæder, nemlig Eskefjord og Oefjord i Øster- og Norder-Amtet samt Grønnefjord i Vester-Amtet, skulle for Eftertiden, tilligemed de autoriserede Udliggersteder, nemlig Havnefjord, Kjeblevig, Ørebak og Vestmannøe i Sønder-Amtet, Berefjord, Vapnefjord, Husevig, Hofsaas, Skagestrand, Siglefjord og Raudarhavn i Øster- og Norder-Amtet, samt Reikefjord, Isefjord, Dyrefjord, Bildal, Patriksfjord, Flatøe, Stikkesholm, Olufsvig, Ønundarfjord og Budenstad i Vester-Amtet, benævnes "autoriserede Handelssteder".

§ 2.

Som Følge heraf skal det være Enhver, der, efter de gjældende Anordninger, er berettiget til at nedsætte sig i Island som Handlende, tilladt at etablere sig paa hvilketsomhelst af de til Handel autoriserede Steder i bemeldte Land med samme Ret til at handle paa samtlige disse, som der hidtil har været tilstaaet enhver i nogen islandsk Kjøbstad bosat Kjøbmand med Hensyn til alle de Steder, der, under Navn af Udliggersteder, have været autoriserede til Handel. Dog skal den, som saaledes agter at nedsætte sig, i Forveien hos vedkommende Underøvrighed erhverve et Antagelsesbrev til at maatte etablere Handel paa et af disse Steder, som navnlig maa opgives. For et saadant Antagelsesbrev erlægges det i Sportelreglementet for Island af 10de September 1830, § 61, fastsatte Gebyr.

§ 3.

Da den ved Anordningen af 17de November 1786, §§ 4 og 5, Kjøbstæderne i Island tilstaaede Begunstigelse, at erholde den fornødne

Reikjavík í Sudur-Amtinu, er samkvæmt tilskipuninni af 17da Nóvember 1786, § 18, hefur hlotid sérlega løgsogn, framvegis nefnast Kaupstadur.

Adrir hingad til svokalladir Kaupstadir, nefnilega Eskifjørdur og Eyafjørdur í Austur- og Nordur-Amtinu, svo og Grunnafjørdur í Vestur-Amtinu, ásamt med þeim autoriserudu Útliggjarastødum, nefnilega Hafnarfirdi, Kéflavík, Eyrarbakka og Vestmannaeyum í Sudur-Amtinu, Berufirdi, Vopnafirdi, Húsavík, Hofsós, Skagaströnd, Siglufirdi og Raufarhøfn í Nordur- og Austur-Amtinu, svo og Reikjafirdi, Ísafirdi, Dýrafirdi, Bíldudal, Patriksfirdi, Flatey, Stykkishólmi, Ólafsvík, Ønundarfirdi og Búdum í Vestur-Amtinu, skulu framvegis nefnast "autoriseradir Høndlunarstadir".

§ 2.

Samkvæmt þessu skal þad vera Sérhvørjum, sem eptir þeim gildandi tilskipunum hefur rétt til ad setjast ad í Íslandi, sem Høndlandi, leyft ad fá sér stadfestu í sérhvørjum þeirra til høndlunar autóriserudu stada á nefndu landi, med sama rétti til ad høndla í þeim øllum, sem hingadtil hefur verid veittur sérhvørjum í nokkrum Íslendskum kaupstad búføstum kaupmanni, í tilliti til allra þeirra stada, sem undir nafni af Útliggjarastødum, hafa verid autoriseradir til høndlunar; þó skal sá, er þannig ætlar ad ná stadfestu, fyriframm hjá hlutadeganda Undir-Yfirvaldi útvega sérlegt Vidtøkubréf, til ad meiga stofna høndlun á einhvørjum þessara stada, sem med nafni á ad tilgreinast. Fyri slíkt Vidtøkubréf gjaldist sú í Aukatekju-Reglugjørdinni fyrir Ísland af 10da September 1830, § 61, ákvedna borgun.

§ 3.

Þar sú med Tilskipunaninnar af 17da November 1786 §§ 4 og 5 Kaupstødunum í Íslandi veitta vilnan, ad meiga fá naudsynlegt bygging-

Grund for Kongelig Regning, alene blev forundt de Kjøbstæder, som da oprettedes, og disse kun forsaavidt deres første Anlæg angik, kan Ingen, der for Fremtiden vil nedsætte sig som Borger paa noget af disse Steder og der opføre Bygning, gjøre Fordring paa at udvises Byggeplads, undtagen forsaavidt der sammesteds endnu maatte haves nogen til denne Bestemmelse allerede anviist Grund.

§ 4.

Den Adgang, der, ifølge allerhøiest Resolution af 20de Marts 1789, er tilstaaet dem, som agte at opføre Bygninger i de islandske Kjøbstæder, til at erholde enten en Præmie af 10 Procent af Bygningsomkostningerne, eller og, under visse Betingelser, et Forskud af den halve Deel af bemeldte Omkostninger som et Laan, skal herefter aldeles ophøre. Dog ville Vi, efter Omstændighederne, have Adgang til denne Begunstigelse forbeholdt dem, som beviisligen allerede ved denne Vor Placats Publication have begyndt paa Opførelse af Bygninger i Reikevig, Eskefjord, Oefjord eller Grønnefjord, saafremt disse Bygninger fuldendes inden Udgangen af Aaret 1838.

§ 5.

De øvrige, Kjøbstæderne i Island nu tilkommende, Rettigheder og Friheder ville Vi for Fremtiden have samtlige autoriserede Handelssteder forundte.

Imidlertid skal den, bemeldte Kjøbstæder sildigst ved Vor Resolution af 3die December 1823, bekjendtgjort ved Rentekammer-Placat af 23de samme Maaned, bevilgede Afgivts-Frihed for 20 Aar kun vedblive at gjælde for de i foregaaende § 4 nævnte Steder, saaledes at disse i den endnu tilbageværende Deel af bemeldte 20 Aar beholde saadan Frihed.

arpláts á konúnglegann kostnad, einúngis var gefin þeim kaupstødum, er þá voru stofnadir, og þeim þó einúngis ad svo miklu leiti sem vid kom þeirra fyrstu grundvallan, getur einginn, er framvegis vill ná stadfestu sem borgari í nokkurum tédra stada og þar stofna bygging, krafist þess ad honum ávísist byggíngarpláts, nema ad svo miklu leiti sem samastadar ennþá kynni til ad vera eitthvørt þegar til slíkrar brúkunar ávísad húsastædi.

§ 4.

Sá adgángur, sem eptir allahæstum Úrskurdi af 20ta Martsí 1789 var veittur þeim sem ætla ad reisa byggingar í þeim íslendsku kaupstødum, til ad hlotnast annadhvørt Verdlaun af 10 Prócent af byggíngarkostnadinum, edur og, med vissum skilmálum, útgreidsla helmings teds kostnadar fyriframm, í lánsskyni, skal héreftir ad øllu leiti aftekinn vera. Samt viljum Vér, eptir kríngumstædunum, hafa tilskilid þeim adgáng til þessarar vilnanar, sem bevísanlega, ádur enn þetta Vort opna bréf auglýst verdur, hafa byrjad ad reisa byggíngar í Reikjavík, Eskjufirdi, Ejafirdi edur Grunnafirdi, ef þessar byggíngar verda fullgjørdar innan útgaungu ársins 1838.

§ 5.

Øll ønnur, kaupstødunum á Íslandi nú tilheyrandi réttindi og friheit viljum Vér framvegis unnt hafa øllum autoriserudum Høndlunarstødum.

Samt skal þad nefndum Kaupstødum, seinast med Vorum Úrskurdi af 3da December 1823, auglýstum med Rentukammersins opna Bréfi af 23da sama mánadar, veitta afgjaldsfrelsi fyri 20 ár, héreptir einúngis gilda fyri þá í næstfyrifaranda § 4 nefndu stadi, svoleidis ad þessir, um þá tíd sem ennþá eptir er af þeim tilteknu 20 árum haldi slíku frelsi.

§ 6.

Den i Forordningen af 13de Juni 1787, Cap. II, § 12, indeholdte Befaling, at Ingen maa anlægge fast Handel paa noget af de autoriserede Udliggersteder, med mindre han har et Forraad af Varer til en Værdie af i det Mindste 500 Rigsdaler — nu 500 Rigsbankdaler rede Sølv —, hvoraf Halvdelen bør være Kornvarer og den anden Halvdeel Tommer og andre til Næringernes Drivt fornødne Varer, skal for Eftertiden gjælde ligesaavel Reikevig Kjøbstad som samtlige autoriserede Handelssteder. Og have vedkommende Øvrigheder at paasee det i saadan Henseende Fornødne.

§ 7.

Den, de saakaldte Speculanthandlere paa Island hidtil paahvilende, Forpligtelse til at skulle anløbe en af Landets Kjøbstæder og der forevise vedkommende Øvrighed deres Papirer, forinden de maae anløbe og handle paa noget af de øvrige, til Handel autoriserede, Steder sammesteds, ville Vi allernaadigst have ophævet. Det skal desaarsag for Fremtiden være tilladt enhvér Speculanthandler, hvad enten en saadan hører til Vore egne Undersaatter eller ikke, naar han, i Overeensstemmelse med de for ethvert Tilfælde især gjældende Bestemmelser, er forsynet med behørig Beseilings-Tilladelse, directe at opseile hvilketsomhelst af de til Handel autoriserede Steder paa Island og der at drive Handel overeensstemmende med de Regler, der allerede ere eller herefter maatte blive anordnede for Speculanthandelen. Dog skal han være forpligtet til strax ved Ankomsten, og forinden han begynder nogen Handel, at forevise samtlige de ved Anordningerne befalede Documenter for vedkommende Sysselmand, som forsyner dem med Paategning om, at de ere blevne foreviste. Og skal dette have samme Virkning, som hidtil har været forbunden med Documenternes Foreviisning i en af Kjøbstæderne.

§ 6.

Sú í tilskipuninnar af 13da Juní 1787, II Kapitula § 12 innihaldna skipun, ad einginn meigi stofna fasta höndlun í neinum þeirra autoriserudu útleggjarastada, nema hann hafi þann forda af Vörum er ad minnsta kosti sé 500 Rikisdala — nú 500 Ríkisbankadala reidu silfurs — virdi, hvaraf helmíngur eigi ad vera kornvörur, enn hinn helmíngurinn timbur og adrar til bjargrædisveganna frama naudsynlegar vörur, skal eptirleidis gilda einsvel fyri Reikjavíkur Kaupstad sem gjörvalla autóriserada Höndlunarstadi, — og eiga hlutadeigandi Yfirvöld ad gæta þess í því tilliti naudsynlega.

§ 7.

Þá þeim svokölludu Spekulanthöndlurum á Íslandi híngadtil uppálögdu skuldbinding til ad verda ad heimsækja einhvörn landsins Kaupstada og þar sýna hlutadeiganda Yfirvaldi skjöl sín, ádur enn þeir meigi innhlaupa edur höndla á nokkrum af hinum til höndlunar autóriserudu stödum í landinu, viljum Vér allranádugast hafa aftekna. Þad skal þessvegna frammvegis vera leyst sérhvörjum Spekulanthöndlara, hvört sem hann heyrir til Vorra eigin Undirsáta edur ekki, þegar hann, samkvæmt þeim fyri sérhvört tilfelli sérílagi gildandi ákvördunum, er útbuinn med tilhlýdilegu Siglíngarleyfi, einmidt ad sigla til sérhvörs eins af þeim til höndlunar autóriserudu stada á Íslandi, og þar ad fremja höndlun, samkvæmt þeim reglum sem nú þegar eru edur héreptir kunna ad verda tilskipadar fyrir Spekulanthöndlunina. Samt skal hann vera skuldbundinn til, strax þegar hann kemur, og ádur enn hann byrjar nokkra höndlun, ad sýna öll þau í tilskipununum uppábodnu Skjöl hlutadeiganda Sýslumanni, sem á þau skrifi sína uppáteiknan, er votti, ad þau séu honum sýnd, — og skal þettad hafa sömu verkan sem híngad til hefur flotid af skjalanna frammvísun í einhvörjum af Kaupstödunum.

§ 8.

I Følge heraf paaligger det den Sysselmand, i hvis District det Handelssted er beliggende, som nogen Speculanthandler saaledes opseiler, at iagttage Alt, hvad der efter Anordningerne i saa Henseende hidtil har paaligget Øvrighederne i Kjøbstæderne.

§ 9.

For det Tilfælde, at Sysselmanden ikke maatte være bosat paa selve Handelsstedet eller i Nærheden af samme, og at der paa Handelsstedet maatte være en paalidelig og upartisk Mand, til hvem den ved Anordningerne paabudne Undersøgelse og Paategning af Skibspapirerne maatte kunne betroes, ville Vi allernaadigst have vedkommende Amtmand bemyndiget til at meddele en saadan Mand den i den omhandlede Henseende fornødne Autorisation. Men heraf skal dog ei følge nogen Forpligtelse for Skipperne til at lade deres Papirer undersøge af den saaledes Autoriserede. Derimod skal det staae Enhver frit for, enten at benytte sig af denne, i hvilket Tilfælde der dog ikke bør afgaae Sysselmanden Noget i den ham efter Sportelreglementet af 10de September 1830, § 62, for en Forretning af det her omspurgte Slags tilkommende Betaling, hvorimod der desforuden bliver til den, der undersøger og paategner Papirerne, at erlægge Halvdelen af nysnævnte Betaling, eller at sende Papirerne til vedkommende Sysselmand selv, i hvilket Tilfælde den sidstmeldte extraordinaire Betaling bortfalder. Og skal Skipperen iøvrigt i det første Tilfælde være forpligtet til, ufortøvet at meddele Sysselmanden Underretning om sin Ankomst.

§ 10.

Fremdeles, ligesom hidtil, bliver det en Speculanthandler, hvad enten han hører til Vore egne Undersaatter, eller ikke, kun tilladt, paa enhver Reise, han foretager til Island, at opholde sig og drive Handel i

§ 8.

Samkvæmt þessu er sá Sýslumadur, í hvörs Umdæmi sá Höndlunarstadur er liggjandi, hvörn nokkur Spekulanthöndlari þannig heimsækir, skyldugur til ad gæta alls þess, sem eptir Tilskipununum í því tilliti híngad til hefur verid Yfirvöldunum í Kaupstödunum uppálagt.

§ 9.

Í því tilfelli ad Sýslumadurinn ekki kynni ad vera búfastur í sjálfum Höndlunarstadnum edur í nánd vid hann, og ad þar á höndlunarstadnum kynni ad vera einn áreidanlegur og óáleitinn Madur, hvörjum trúa mætti fyri þeirri í tilskipununum uppábodnu rannsókn og áteiknun skips-skjalanna, viljum Vér allranádugast hafa gefid hlutadeiganda Amtmanni myndugleika til ad meddeila slíkum manni þad í hérgreindu tilliti naudsynlega Umbodsbréf, — Enn hér af skal samt eigi fylgja nein skuldbindíng fyri skipherrana til ad láta skjöl sín rannsaka af þeim þannig autóriserada manni. Þarámót skal þad vera sérhvörjum þeirra í sjálfs valdi, annadhvört ad nota sér af honum, í hvörju tilfelli þó Sýslumadurinn ekkert á ad missa af þeirri honum eptir Reglugjördinni um Aukatekjur af 10da September 1830, § 62, fyrir adgjördir af hérumspurdri art tilskildu borgun, hvarámóti þar ad auki til þess sem rannsakar og áteiknar skjölinn, helmíngur nýnefndrar borgunar á ad gjaldast, — ellegar og ad senda skjölinn til hlutadeganda Sýslumanns sjálfs, í hvörju tilfelli sú sídastnefnda aukaborgun burtfellur, — og skal Skipherrann annars, í því fyrra tilfelli, vera skuldbundinn til tafarlaust ad meddeila Sýslumanninum ávísun um komu sína.

§ 10.

Framvegis, eins og híngad til, verdur þad einum Spekulanthöndlara, hvört heldur hann heyrir til Vorra eiginn Undirsáta edur eigi, einúngis leyft, á sérhvörri ferd er hann stofnar til Íslands, ad dveljast

4 Uger paa eet og samme, til Handel berettiget, Sted. Dog bliver under disse 4 Uger ikke at henregne enten Indseilings- eller Udseilings-Dagen eller den eller de Dage, som beviisligen medgaae, forinden han maatte kunne erholde den i foregaaende § 7 befalede Paategning af Sysselmanden, hvilket endog skal gjælde, naar den Vedkommende i det i § 9 omhandlede Tilfælde foretrækker at henvende sig til Sysselmanden selv. Og, ligesom det af det Foranførte paa den ene Side er en Følge, at en Speculanthandler ikke, efter de ovennævnte 4 Ugers Forløb, under noget Paaskud, maa ligge ved eet og samme Handelssted, hvad enten han fører Handel sammesteds eller ei, Nødvendighedstilfælde alene undtagne, saasom naar Sygdom eller Uveir og Modvind forhindre Afreisen, saaledes skal det paa den anden Side fremdeles være tilladt den Handlende at dele bemeldte Tid af 4 Uger, som han paa eet og samme Handelssted maa opholde sig, paa den Maade, at han, skjøndt han paa den samme Reise bortfjerner sig een eller flere Gange fra et saadant Sted, igjen maa indfinde sig der og handle, naar blot Handels- og Ligge-Tiden i det Hele ikke udstrækkes over 4 Uger paa eet Sted.

Dersom nogen Speculanthandler maatte befindes at ligge over den bestemte Tid, da bliver han for hver Dag, han saaledes maatte blive liggende længere i Havnen, at ansee med en Mulct til vedkommende Districts Fattigkasse af 4 til 20 Rbdlr. rede Sølv, efter Dommerens Skjønnende, grundet paa Sagens Omstændigheder, og navnlig derpaa, om han i den Tid, han har ligget længere, end ham tilladt var, har drevet nogen Handel, og paa denne Handels større eller mindre Betydenhed.

Iøvrigt blive de nu gjældende Bestemmelser med Hensyn til Speculanthandelen, forsaavidt de ikke ved denne Vor Placat ere forandrede,

og fremja höndlun, í fjórar vikur, á einum og sama stad, er höndlunar-réttindi hefur Samt á til þessara fjogra vikna hvorki ad reiknast hans innsiglíngar- né útsiglíngar-dagur, ellegar sá edur þeir dagar sem bevisanlega lída, ádur enn hann kann ad geta nád þeirri hér ad framan í § 7 uppábodnu áteiknan af Sýslumanninum, hvad jafnvel skal gilda þegar sá hlutadéigandi, í því í § 9 umgreinda tilfelli, heldur kýs ad halda sér til Sýslumannsins sjálfs, — og, eins og þad fylgir af því fyrrskrifada á eina sídu, ad einn Spekulanthöndlari ekki, eftir útgaungu þeirra ádurnefndu fjogra vikna, undir neinu yfirskoti, má liggja vid einn og hinn sama Höndlunarstad, hvört heldur hann fremur höndlun samastadar edur eigi, ad naudsynjatilfellum einúngis undanteknum, þegar, til dæmis, Sjúkdómur, Óvedur edur Mótvindar hindra burtreisuna, svo skal þad á adra sídu framvegis vera leyft þeim Höndlanda ad skifta nefndri tíd af fjórum vikum, sem hann á einum og sama Höndlunarstad má dveljast, á þann hátt, ad hann, þótt hann á sömu reisu einum edur fleirum sinnum víki burt úr slíkum stad, aptur meigi koma þángad og kaupslaga þar, þegar einúngis höndlunar- og legu-tídinn til samans ekki dregst framm yfir fjórar vikur á einum stad.

Ef nokkur Spekulanthöndlari kann ad verda fundinn ad því, ad hann liggi yfir þá ákvördudu tíd, þa á hann fyri hvörn dag, er hann þannig kynni ad liggja leingur á höfninni, ad álitast med sektum til hlutadeiganda umdæmis fátækra-sjóds, frá 4 til 20 Ríkisbankadala reidu silfurs, eptir Dómarans áliti, grundvölludu á sakarinnar kríngumstædum, og sérílagi á því, hvört hann á þeirri tíd, er hann legid hafdi leingur enn honum var leyft, hefur framid nokkra kauphöndlun, og á þessarar höndlunar meira edur minna upphædarverdi.

Annars verda þær nú gildandi ákvardanir, í tilliti til Spekulant-höndlunarinnar, ad svo miklu leiti þær ekki med þessu Voru opnu Bréfi

herved indskjærpede. Og bliver det saaledes, navnlig ifølge allerhøiest Resolution af 17de April 1793, bekjendtgjort ved Rentekammer-Placat af 23de i samme Maaned, Speculanthandlerne paa det Strængeste forbudet at opsætte Varer til Forhandling hos Bønder eller Andre, hvem de ogsaa maatte være, samt at udsende Nogen med Varer til Forhandling i Landet, under de ved bemeldte Resolution og Placat fastsatte Mulcter i Overtrædelsestilfælde, hvilke Mulcter tilfalde vedkommende Districts Fattigkasse.

§ 11.

Naar de locale Omstændigheder ved et Handelssted i Island ei tillade, at de Skibe, som tilhøre Stedets faste Handel, og Skibe, som tilhøre Andre, samtidigen kunne benytte det derværende Havneleie, eller de derværende kunstige Fortøiningsmidler, bør de førstnævnte Skibe have Fortrinsret til Benyttelsen fremfor de sidstnævnte, og disse følgelig være pligtige at vige Leie og Fortøining for hine. Derhos er det en Selvfølge, at Eieren af deslige Fortøiningsredskaber, være sig enten Ringe, Landtouge, eller andet deslige, er berettiget til af Andre at fordre en billig Leie for Benyttelsen heraf. Saafremt Eieren og den, der vil benytte sig af Redskaberne, imidlertid ei kunne blive enige om Leiesummen, bliver samme for hver Uge eller Dag, efter forudgaaen nøiagtig Undersøgelse af samtlige Omstændigheder, at fastsætte af vedkommende Sysselmand, men, hvis nogen af Parterne erklærer sig utilfreds med, hvad denne bestemmer, da af vedkommende Amtmand, ligesom det, naar nogen af dem ei heller skulde finde sig tilfreds med Amtmandens Resolution, skal staae den Paagjældende frit for at paaklage samme til Vort Rentekammer, der i saa Fald endeligen afgjør Sagen. Men Erlæggelsen af den ved Sysselmandens Resolution fastsatte Betaling skal dog ikke kunne udsættes forme-

eru umbreyttar, hérmed alvarlega endurnýadar, — og verdur þad svo-leidis sérílagi eptir allrahæstum Úrskurdi af 17da Apríl 1793, auglýstum med Rentukammersins opnu bréfi af 23da í sama mánudi, Spekulant-höndlurunum uppá þad stráungasta fyribodid ad uppleggja vörur til verdslunar hjá bændum edur ödrum, hvörjir sem vera kunnu, svo og ad senda nokkurn med vörur til verdslunar í landinu, ad vidlögdum þeim med nefndum Úrskurdi og opna Bréfi ákvördudu sektabótum þegar mót þeim er brotid, hvörjar bætur þá tilfalla fatækra fjársjód í hlutadeiganda umdæmi.

§ 11.

Þegar plátsins sérlegu kríngumstædur vid einn Höndlunarstad á Íslandi eigi leyfa, ad þau skip, sem tilheyra stadarins föstu Höndlun, og þau skip, sem tilheyra ödrum, á sömu tíd geti nýtkad þá þarverandi hafn-arlegu, edur þann þarverandi konstuga skipsfesta-umbúnad, eiga þau fyrstnefndu skip ad hafa fyrigángsrétt til notkunarinnar, á undann þeim sídarnefndu, og þessi, samkvæmt því, vera skyldug til ad víkja frá legu og skipsfesta-umbúnadi fyrir hinum. Þarhjá er þad sjálfsagt, ad eigandi slíks skipsfesta-umbúnads, svosem hrínga, landfesta edur annars slíks, hefur rétt til af ödrum ad heimta sanngjarnlega leigu fyri notkun hans. Ef eigandinn og sá sem vill nota sér af umbúníngunum, annars ekki geta komid sér saman um leigu-upphædina, á hún, fyri hvörja viku edur dag, ad gjörvöllum kríngumstædum ádur nakvæmlega prófudum, ad ákvardast af hlutadeiganda Sýslumanni, enn ef nokkur af málspörtunum kvedst vera óánægdur med þad sem hann ályktar, þá af hlutadeiganda Amtmanni, eins og þad, ef nokkur þeirra ekki heldur verdur ánægdur med Amtmanns-ins Úrskurd, skal standa þeim hlutadeiganda í sjálfsvaldi ad ákæra hinn sama fyri Vöru Rentukammeri, sem í því tilfelli endilega afgjörir sökina, enn lúkníngu þeirrar med Sýslumannsins Úrskurdi ákvednu borgunar

delst en slig Paaklage, hvorimod, hvis Nedsættelse eller Forhoielse af Amtmanden eller Kammeret skulde blive bestemt, det i ethvert Tilfælde formeget eller forlidet Betalte nærmere maa indfordres hos Modparten. I alt Fald skal Eieren være pligtig til strax at indrømme det, Andre tilhørende, Skib Havneleie og Fortøiningsredskaber, naar han paa den Tid ei selv behover dem, uden Hensyn til den Tvistighed, der kan være opstaaet om Leien. Og har Øvrigheden nøie at paasee, at et saadant Skib ei heri gjøres nogen Forhindring.

§ 12.

Vi ville allernaadigst have samtlige Vore Undersaatter tilladt i de første 5 Aar, fra 1ste Januar 1837 at regne, at beseile Portland i Islands Sønder-Amt og der at drive Handel fra Skibet, dog under de for den islandske Speculanthandel i Almindelighed fastsatte Vilkaar.

§ 13.

Den Frihed for Told og Consumtion, som hidtil har været forundt den islandske Handel, ville Vi allernaadigst fremdeles, indtil videre, have samme tilstaaet. Imidlertid skal for Fremtiden, ligesom nu, svares 1 Procent Afgivt, naar islandske Varer udføres fra Vort Rige Danmark eller fra Vore Hertugdømmer til fremmede Steder. Og ville Vi derhos have den ved Vor Forordning af 11te September 1816, § 17, paabudne Afgivt af 5 Rbdlr. rede Sølv for hver Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som af nogen af Vore Undersaatter expederes directe fra Island til fremmede Steder, nedsat, fra 1837 Aars Begyndelse at regne, til 2 Rbdlr. 32 Sk. rede Sølv pr. Commercelæst af ethvert saadant Skibs hele Drægtighed. Og bemyndige Vi allernaadigst Vort Rentekammer til, naar særdeles Omstændigheder maatte tale derfor, at eftergive

skal þo ekki meiga sláſt á freſt vegna slíkrar ákæru, hvarámóti, ef lækkun edur hækkun af Amtmanninum edur Rentukammerinu kann verda ákvordud, þad í sérhvorju tilfelli of mikid edur of lítid borgada enn fremur hlýtur ad krefjaſt af mótpartinum. Í sérhvorju tilfelli skal Eigandinn vera skyldugur til ſtrax ad eptirláta því odrum tilheyranda skipi hafnarlegu og skipsfeſta-umbúnad, þegar hann á þeim tíma ekki ſjálfur þarf þeirra vid, án tillits til þeirrar þrætu er risinn kynni ad vera um leiguna, — og á Yfirvaldid nákvæmlega ad gæta þeſs ad slíku skipi eigi hér í gjoriſt nokkur hindrun.

§ 12.

Vér viljum allranádugaſt hafa gjorvollum Vorum Undirsátum leyft, í þau fyrſtu 5 ár frá 1ta Janúarí 1837 ad reikna, ad sigla til Portlands (edur Dyrhóla) í Íslands Sudur-Amti og þar ad fremja kauphondlun frá skipinu, þó med þeim fyrir þá íslendsku Spekulant-hondlun almennilega ákvordudu skilmálum.

§ 13.

Þad frelsi frá Tolls- og Consúmtiónar útsvari sem híngadtil hefur verid veitt þeirri Íslendsku Hondlun viljum Vér allranádugaſt framvegis, fyrſt um sinn, hafa henni eptirlátid. Samt skal framvegis, eins og nú, svaraſt 1 Prócent afgift, þegar íslendskar vorur útfæraſt frá Voru Ríki Danmork edur frá Vorum Hertugadæmum til framandi ſtada, — og viljum Vér allranádugaſt hafa þá med Vorri Tilskipun af 11ta September 1816, § 17, uppábodnu Afgift af 5 Ríkisbánkadolum reidu silfurs fyri hvorja Commerceleſt af áhafnarrúmi þeirra skipa sem af nokkurum Vorra Undirsáta sendaſt beinleidis frá Íslandi til framandi ſtada, lækkada, frá byrjun árſins 1837 ad reikna, til 2 Ríkisbánkadala 32 Skildinga reidu silfurs fyri hvorja Commerceleſt, af gjorvollu sérhvors slíks skips áhafnarrúmi, — Og gefum Vér allranádugaſt Voru Rentukammeri myndug-

eller tilbagebetale en forholdsmæssig Deel af bemeldte Afgivt, saafremt det i noget Tilfælde beviisligen godtgjøres, at de i Udlandet solgte Vare-qvantiteter have udgjort mindre, end hvad der svarer til Skibets hele Drægtighed.

§ 14.

Derimod skal den ved allerhøiest Resolution af 20de Marts 1789 udlovede Præmie for hver Commercelæst af Skibe, som bygges i Island, for Fremtiden bortfalde.

§ 15.

Da Vi have bragt i Erfaring, at den i § 8 af Placaten af 7de Marts 1787, angaaende islandske Søepasse, indeholdte almindelige Bestemmelse, at et saadant Pas kun skal gjælde for een Reise, dog at Hen- og Hjemreisen ansees for een Reise, om endog Skibet, enten for at indtage eller at udløse sin Ladning, maatte anløbe adskillige Havne, er bleven fortolket paa forskjellige Maader, have Vi, for at Hensigten med bemeldte Passes Meddelelse, nemlig Sikkerhed for, at de dermed forsynede Skibe og Ladninger alene ere Vore Undersaatters Eiendom, ikke skal forfeiles, og for at paa den anden Side de islandske Handelsexpeditioner saa lidet som muligt skulle opholdes, fundet nødvendigt at give forberørte Bestemmelse følgende nærmere Tillæg:

a) Den Eed, som, ifølge Placaten af 7de Marts 1787, § 3, ved Meddelelsen af et islandsk Søepas gjennem Vort Rentekammer affordres Rhederne, og, hvis Skibet er befragtet til Andre, da ogsaa Befragterne, bør for Eftertiden udstrækkes derhen, at Samme ogsaa skal indbefatte den Forpligtelse, at Skibet ikke med disse Personers Vidende paa nogen af de Farter til eller fra Island, hvortil det, imedens det er forsynet med Passet, maatte anvendes, skal

leika til, þegar sérlegar kríngumstædur mæla framm med því, ad eptirgefa edur apturborga, ad tiltölu, vissann hluta tédrar afgiftar, ef þad í nokkru tilfelli bevísanlega sannast, ad sú utanríkis selda vöru-upphæd hafi minni verid, enn gjörvöllu skipsins farmsmáli svari.

§ 14.

Þaramót skulu þau med allrahæstum Urskurdi af 20da Martsi 1789 lofudu Verdlaun fyri hvörja Commercelest, af skipum, sem byggjast á Íslandi, eptirleidis burtfalla.

§ 15.

Þar Vér höfum komist ad raun um, ad sú í § 8 af opnu Bréfi af 7da Martsi 1787, áhrærandi Íslendska Sjópassa innihaldna almenna ákvördun, ad slíkur passi einúngis skuli gilda fyrir eina reisu, þó svo, ad út- og heim-sigling álitist fyrir eina reisu, þótt jafnvel skipid, annadhvört til ad fermast edur affermast, kynni ad innhlaupa í adskiljanlegar hafnir, hefir verid útlögd á ýmislega máta, höfum Vér, til þess ad tilgánginum vid meddeilíng nefndra passa, nefnilega vissu þarum, ad þau med þeim utbúnu skip og farmar einúngis séu Vorra Undirsáta eign, eigi skuli hnekkjast, og til þess ad á adra sídu þær íslendsku höndlunar útgjördir tefjist sem minnst ad mögulegt verdur, álitid þad naudsynlegt ad auka nefndar ákvardanir med fylgjandi nákvæmari vidbætisgreinum:

a) Sá eidur, sem eptir Opnu Bréfi af 7da Martsi 1787, § 3, vid meddeilíng eins íslendsks Sjópassa gegnum Vort Rentukammer, heimtast af Reidurunum, og, ef skipid er ödrum leigt, þá líka af Leigjendum, á eptirleidis ad útvídkast þartil, ad hinn sami ogsvo skal innihalda þá skuldbindíng, ad skipid ekki, med þessara manna vitund, á nokkrum af þeim ferdum, til Íslands eda frá, hvartil, þad, medan þad er útbúid med Passanum, kann brúkad ad verda

komme til at indeholde nogen Ladning, der ikke udelukkende tilhører Vore Undersaatter.

b) Et saadant Pas er derefter vel, som hidtil, kun gjældende for een Reise til Island og derfra igjen tilbage til Vort Rige Danmark eller Vore Hertugdømmer, saaledes at dog flere Havne i Island kunne beseiles med den Ladning, hvorpaa Passet lyder, men derimod ville Vi allernaadigst have tilladt, at Skibet midlertidigen, efter at være ankommet til Island, maa paa det samme Pas foretage Reiser til udenrigske Havne, for derfra at vende tilbage til Island med ny Ladning, imod at Passet, naar og saa ofte en saadan Reise foretages, før Afreisen tilføies en Paategning af vedkommende Underøvrighed, hvorved det gjøres gjældende for den hver Gang forehavende Reise fra og tilbage til Island; og, dersom nogen Skipper, der er udgaaen fra Island til et udenrigsk Sted, i Udlandet bestemmer sig til at vende tilbage til Island, skjøndt han ei der før sin Afreise har forskaffet sig den nysnævnte Paategning paa det islandske Søepas, bør Skibet ved sin Ankomst til Island ikke desaarsag afvises, naar Skipperen afgiver en edelig Forsikkring om, at den medbragte Ladning ei tilhører Andre, end danske Undersaatter, men Øvrigheden skal være bemyndiget til, herom at give den fornødne Paategning paa Passet.

c) Ved enhver saadan Paategning bliver, foruden hvad, i Overeensstemmelse med Sportelreglementet for Island af 10de September 1830, § 62, for samme tilkommer Byefogden eller Sysselmanden, endvidere et lige Gebyr, som det, der erlægges for et nyt Pas gjennem Vort Rentekammer, at betale til Vor Kasse.

skuli muna innihalda nokkurn farm sem ekki allsendis tilheyri Vorum Undirsátum.

b) Einn slíkur Passi er þareptir ad sönnu, eins og híngad til, einúngis gildandi fyrir eina ferd til Íslands og þarfrá aptur tilbaka til Vors Ríkis Danmerkur edur Vorra Hertugadæma, svoleidis, ad samt fleiri hafnir á Íslandi meigi heimsækjast med þeim farmi uppá hvorn Passinn hljódar, enn þarámót viljum Vér allranádugast hafa leyft, ad skipid ímillitíd, eptir ad vera komid til Íslands, meigi, med þeim sama Passa, stofna ferdir til utanríkis hafna, til þarfrá ad snúa aptur til Íslands med nýann farm, þó svo, ad Passinn, nær og svo opt slík ferd stofnast, fyri burtsiglínguna fái áteiknan af hlutadeiganda Undir-Yfirvaldi, med hvörri hann gjörist gildandi fyri þá í hvört sinn fyrirætludu ferd frá Íslandi og til þess aptur; og, ef nokkur skipherra, sem farid hefur frá Íslandi til einhvörs utanríkis stadar, í útlöndum álýktar ad snúa aptur til Íslands, þótt hann ekki þar, ádur enn hann fór þadan, hafi útvegad sér nýnefnda áteiknun á þann íslendska Sjópassa, á skipinu, vid komu þess til Íslands, ekki þessvegna ad frávísast, þegar skipherrann med sinni eidfestri skírslu sannar, ad sá farmur, hvörn hann flytur, ekki tilheyri ödrum enn dönskum Undirsátum, enn Yfirvaldid skal hafa myndugleika til hérum ad gefa Passanum þá naudsynlegu áteiknan.

c) Vid sérhvörja slíka áteiknun á, fyrir utan þad, er samkvæmt Reglugjördinni um Aukatekjur á Íslandi af 10da September 1830, § 62, fyrir hina sömu tilkemur Býfogetanum eda Sýslumanninum, ennfremur jöfn borgun vid þá, sem geldst fyrir nýann Passa gegnum Vort Rentukammer, ad gjaldast Vorri fjárhirdslu.

d) Dette Gebyr bliver at oppebære af den Underøvrighed, som meddeler Paategningen, og har enhver Underøvrighed, i det Sildigste inden hvert Aars Udgang, at indsende samtlige i saa Henseende oppebaarne Gebyrer med dertil hørende Forklaringer til vedkommende Amtmand, eller, hvis intet sligt Gebyr er oppebaaret, da herom at meddele Amtmanden Underretning.

e) Amtmanden har derpaa til Vor islandske Jordebogskasse at indbetale alle i Aarets Løb inden Amtet oppebaarne Paategningsgebyrer og for dette Beløb med behørig Forklaring snarest muligt at tilsende Vort Rentekammer Landfogdens prima Qvittering, ligesom og dermed maa følge de modtagne Underretninger fra de Underøvrigheder, der ikke i Aarets Løb maatte have oppebaaret deslige Gebyrer.

§ 16.

Iøvrigt forbliver det i Eet og Alt ved de for den islandske Handel og Skibsfart nu gjældende Anordninger.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 28de December 1836.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

FREDERIK R.

Schönheyder.

Kongslew. Meyer. Collin. C. Moltke.

J. J. Unsgaard.

d) Þessi borgun á ad medtakast af því Undir-Yfirvaldi, sem meddeilir Áteiknunina, og á sérhvort Undir-Yfirvald, í seinasta lagi innann hvørs árs útgaungu, ad innsenda gjørvoll í slíku tilliti medtekin borgunargjøld med þartil heyrandi skírslum, til hlutadeiganda Amtmanns, edur, ef eingin slík borgun er medtekinn, þá ad tilkynna Amtmanninum hid sama.

e) Amtmadurinn á þareptir ad borga Vorum Íslendska Jardabókarkassa þau árlángt innan Amtsins medteknu áteiknunar gjøld og fyri þeirra upphæd, med tilhlýdilegri skírslu, svo fljótt sem mögulegt er, ad tilsenda Voru Rentukammeri Landfógetans Prima-Kvittering, med hvorri einnig eiga ad fylgja þær medteknu tilkynníngar frá þeim Undir-Yfirvøldum sem ekki árlángt kynnu ad hafa medtekid þesshattar borgunargjøld.

§ 16.

Ad ødru leiti eru, í einu og sérhvørju, þær fyrir Íslands kauphøndlun og skipaferdir nú gildandi Tilskipanir óraskadar.

Hvareptir allir Hlutadeigendur sér allraundirgefnast eiga ad hegda.

Gefid í Vorum Konúnglega Adseturssstad Kaupmannahøfn, þann 28da December 1836.

Undir Vorri Konúnglegu Hønd og Innsigli.